

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	40.— K
Félévre	20.— „
Negyedévre	10.— „
Egy hóra	3'40 „
Egyes szám ára 12 fillér.	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 230. szám.

Kedd, október 9.

A háboru hirei.

A tegnapi esti Wolf-jelentés.

Berlin, okt. 9. A Wolf-iroda jelentő hétfő estéről:

Nyugaton csak a flandriai fronton volt változó erejű tűzharc.

Keleten semmi jelentős.

Buvárhajó sikerek.

Berlin, okt. 9. A Wolff-iroda jelentő:

Buvárhajóink ujabban ismét 19.500 tonna ellenséges hajóteret süllyesztettek el Anglia körül.

14000 fogoly és sok hadiszera a németek szeptemberi zsákmánya a nyugati fronton.

Berlin, okt. 9. A Wolf-iroda jelentő.

Szeptemberben a nyugati fronton 337 tisztet, 13512 közlegényt fogtunk el, 44 aknavetőt, 483 gépfegyvert, 4 ágyút és 11 repülőgépet zsákmányoltunk.

Az olaszországi események.

Lugano, okt. 9.

Az olasz lapok jelentik, hogy több miniszter a nyugati országrészekbe utazott, hogy beszédekkel megnyugtassák a népet.

Rómában a kamara megnyitása miatt jelentékenyen megerősítették a helyőrséget.

Lugano, okt. 9. Délutáni telefonjelentés.

Turinban a hangulat kritikus. A szocialisták követelik a községtanács sürgős egybehívását.

Az Egyesült Államok megszüntetik a semleges államokkal kötött kereskedelmi szerződést.

Washington, okt. 9.

Hír szerint az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy valamennyi semleges állammal kötött kereskedelmi szerződést megszünteti.

Az entente válasza a pápa jegyzékére.

Páris, október 9. Délutáni távirat.

A Petit Journal szerint az entente kormányai csak a szövetségesekkel való újabb konferencia után válaszolnak a pápa jegyzékére és ezuttal részletesen ki fogják fejteni hadicéljaikat.

Kornilov nyilatkozik.

Stockholm, október 9. Délutáni telefonjelentés.

Egy francia újságíró meglátogatta a fogságban Kornilov tábornokot, aki előtte a következőket mondotta:

„Cseh hű barátaim mentettek meg a meglincseléstől.

A forradalmi törvényszék nem ítélhet el engem.

Ellenségeim tudják, hogy a törvényszék előtt le fogom leplezni botrányos üzelmeiket.

Oroszországot ma még az általam ajánlott eszközökkel sem lehet már megmenteni.

Az angolok Belgiumért még Londont is feláldozzák?

Rotterdam, okt. 9. Délutáni telefonjelentés.

Angol lapok írják, hogy a London elleni gyakori repülő-támadások teljesen elnyomták az angol békemozgalmat.

A németek békeoffenzívája immár a múlté.

Az angolok inkább türik, hogy Londont a repülő-támadások nyomán tűz pusztítsa el, semhogy lássák, hogy Belgium a németek kezén maradjon.

A német külügyi államtitkár Bécsben.

Bécs, okt. 9. A Neue Freie Presse jelentő:

Hír szerint Kühlemann német külügyi államtitkár holnapután Bécsbe érkezik.

Tirpitz nagyadmirális nem várta augusztusra Anglia leveretését.

Berlin, okt. 9. Délutáni telefonjelentés.

Tirpitz nagyadmirális a lapokhoz intézett táviratában cáfolja, hogy augusztus elsejére jósolta volna Anglia leveretését.

A berni békekonferencia elhalasztása.

Bern, október 9. Délutáni telefonjelentés.

Károlyi Mihály gróf táviratot kapott Bernből, hogy a békekonferenciát november 12-ére elhalasztották.

Károlyi a táviratra azt válaszolta, hogy a békekonferencián okvetlen résztvesz.

Naftatűz Bakuban

Berlin, okt. 9.

A Havas-ügynökség jelentése szerint október 3-án egy villamosdrót elszakadása következtében az egyik naftatartályban tűz ütött ki, amely átterjedt más tartályokra is. Több millió pud nafta semmisült meg.

Óriási tajfun Japánban.

Tokió, okt. 9. Hivatalos.

A tajfun áldozatainak száma folyton növekszik. A kár 100 millió yent tesz ki.

Tokió kerületében ötszáz ember elpusztult, háromezer ház rombadőlt. Százötvenezer házat az árvíz elöntött. Számos község eltűnt a földszínéről.

Snanurban háromszáz holttestre bukkantak.

Egy kis sziget háromszáz lakosát a tenger elnyelte.

Halál a szinpadon.

Budapest, okt. 9. Délutáni telefonjelentés.

Tegnap a Népház szinpadán Tompa Mihály emlékünnepegyén Eliás Gyula színész Tompa „Haldokló” című versét adta elő. A haldoklósi jelenetnél észrevették, hogy szemei elborulnak, lábai ingadozni kezdenek, amire segítségére siettek. Ajultan szállították a kórházba, ahol még az éjszaka folyamán meghalt.

A németországi belpolitikai helyzet.

Berlin, okt. 9. A birodalmi gyűlés főbizottságában tegnap délután Michaelis kancellár a birodalmi tisztviselők helyzetére vonatkozóan kijelentette, hogy az összes tisztviselők bármely párthoz tartozhatnak. A kifelé megnyilvánuló politikai tevékenységet illetően minden tisztviselőnek tartózkodást kell tanúsítania. Nem kívánatos, hogy a fellebbvalók politikai nyomást gyakoroljanak az alárendelt tisztviselőkre.

A hadseregben is ki fognak zárni mindennemű politikai agitációt.

Az ezután megindult vitában felszólalt Stein hadügyminiszter és kijelentette, hogy a hadsereg sok millió tagja

között nem egy dolog fog másképpen kialakulni, mint ahogy ezt a hadvezetőség óhajtaná. Ha ezen irányban tévedések történtek, reperálni fogják.

Nem célja, hogy a hadseregbe a politikát belevigyük, ellenkezőleg, hogy eltávolítsuk onnan. Szembe fogunk szállani azon kísérletekkel, hogy egyes pártok számára propagandát csináljanak.

Még Helfferich alkancellár szólalt fel. Megállapítja, hogy amikor a multkor, a szónoki emelvényt elhagyta, egyetlen mondatot sem mondhatott el anélkül, hogy közbeszólásokkal ne zavarták volna.

tudjuk, milyen módon lesznek vajjon kárta-
lanítva?!

Eddigél meg volt a szőlőtermelőnek az a vigasza, hogy, ha nagyritkán volt valamire-
való termés, saját borát és saját főzésű pálinkáját ihatta.

Most a pálinkaivásról le kell mondania. Azaz, hogy nem fog lemondani, mert pálinkára szükség van. A dolgos paraszt ember, dacára az alkoholelles mozgalomnak, pálinkával él, azt megköveteli. Ha a gazda maga nem is issza, munkása enélkül szóba nem áll vele. Sőt p. o. most a háboru alatt, amikor sok helyen a férfimunkaerőt asszonyok pótolják, ezek, ha nem is követelik meg a pálinkát természetben, ennek ellenértékét azonban, a „pálinkapénzt“ rendszeresen meg kell nekik adni.

A 121.980—1917. számú pénzügyminiszteri rendelet szerint a központi szeszfőzde vállalkozója 1 métermázsa friss sikkfűvésű szőlőtörkölyért 12, a betaposottért 14 koronát köteles fizetni.

Egy métermázsa szőlőtörkölyből legkevesebb 15 liter jobb minőségű pálinkát lehet nyerni. A legközségesebb, bizonytalan eredetű pálinkának literje 12 korona. Minthogy a termelőnek a pálinka pénzt jelent, minden métermázsa törköly után 166, illetve 168 korona vesztesége van.

Hogy ez a károsodás némileg mérsékeltesék, nézetem szerint, kétféle megoldási mód lenne.

Egyik szerint: Minden termelőnek meg kellene engedni, hogy a saját háztartása számára szükséges pálinkát a szeszfőzdekből saját törkölyéből, a főzési költségek levonása után megkapja.

A másik mód szerint: A közönséges pálinkának árát olyképen kellene maximálni, hogy ahhoz a gazdák és a szegényebb munkásosztály jutányosan hozzájusson.

A szőlőtermelők, tudomásom szerint, azonban még abba a módozatba is belemennének, hogy megfizetnék a termelt pálinka után azt a szeszadó-hányadot, amelyet a kinestár a szeszfőzde megadóztatásából vár.

Minden körülmények között, a szőlőtermelőket érzékeny kár érte és nem hiszük, hogy a magyar kormány, amely eddig is tanujelét adta a köznép iránt való jóakarátának, ne találna módot arra nézve, hogy e sérelmen minél előbb segítsen.

D. Bodó Mátyás.

Elsimult a német válság.

Berlin, október 9.

A kancellárnak, a helyettesének és a hadügyminiszternek a birodalmi gyűlés főbizottságában ma délután történt felszólalásai után a helyzet annyira tisztázódott, hogy jelenleg válságról már nem lehet beszélni.

Elfogadták a pótköltségvetést a Reichstag főbizottságában.

Berlin, október 9.

A Reichstag főbizottságában ma az összes szavazatokkal a szocialisták szavazatai ellenében elfogadták a pótköltségvetést. Ezzel a birodalmi gyűlés szombati ülésén keletkezett incidens elintéztnek tekinthető.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, október 8.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

Olasz harcér:

Az Isonzó mellett a tüzérségi tűz számos ponton erősebben feléledt. Különösen a Bainsizza—Heiligengeist-fensíkon fokozódott jelentősen. Gyalogsági harcokra csak a Gabrielle szakaszon került a sor, ahol éjféltkor olasz előretöréseket visszavertünk.

Egyébként sehol sincs különös esemény.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, október 8.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadserege: A harc tevékenység Flandriában déltől estig a Hoult-houster-erdő és az Ypern—Menin-i országot között jelentősen feléledt. Erős pergőtűz előzte meg az angol részleges támadásokat, melyek a harc vonal egyes szakaszai ellen kifejlődtek. Az ellenség által harc bavegett rohamcsapatok sehohsem jutottak előre, védelmünk a tölcsermezőben lekötve tartotta őket.

A német trónörökös hadserege: A Laon—Soissons-i országot mindkét oldalán a tüzérségi tevékenység az Ailette-lapály és a Pargny-tól délre fekvő fensík között nagy hevességgel folyik.

Este Vauxaillonnál több francia század előretört. Tüzünk visszavetette őket.

A Maastól keletre állásaink és azok mögötti területe Samogneux és Beconvaux között erős tűz alatt állottak.

Tüzérségünk hatása lekötötte a franciáknak

egy a Beaumontól délnyugatra készülő támadását.

Keleti és macedon harcér:

Nem volt nagyobb harc tevékenység.

Ludendorff.

A FALU

A központi szeszfőzdekről és a közérdek sérelméről.

Nem vonjuk kétségbe, hogy akkor, amidőn a m. kir. pénzügyminiszterium elhatározta a központi szeszfőzdek felállítását, állami érdeket tartott szem előtt. Kétségtelen, hogy a kisütők mellett sok millió kára volt az államnak, mivel az adót nem tényleg termelt szesz után kapta, hanem idő után, a pálinkafőzés időtartamára.

A terv nem mai keletű és, ha békeidőben jelenik meg a rendelet, a szőlőtermelők talán könnyebben beletörődtek volna a sérelembe, de a mai viszonyok mellett a megkárosítás nehezen elviselhető.

A bortermelelő vidékekről özönével mennek a panaszok, kérelmek a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz és lehet, hogy lesz is fogantatjuk.

A szó, hogy „központi“, azt kellene, hogy jelentse, hogy a szeszfőzde valóban úgy állították fel, amint kellett volna, központokon. Ez azonban nem úgy történt. Egyik járásból a másikba kell vándorolni, hogy a termelők szeszfőzdehez jussanak.

A szeszfőzdek felállításánál figyelemmel kellett volna lenni arra, hogy azok tényleg alkalmas helyeken, lehetőleg a járási székhelyeken állítottak volna fel.

De ennél sokkal jelentősebb az az anyagi kár, amit a szőlőtermelők szenvednek és nem

HIREK

— A 12. gy. e. parancsnokának magas kitüntetés. A király konflheimi Magerl Károly ezredest, a 12. gy. ezred parancsnokát az ellenség szemben vitéz és eredményes magatartása elismerésül a vaskoronarend hádiékitményes és a kardokkal díszített 2. osztályával tüntette ki.

— Tormássy ezredes Komárom várparancsnoka. Dobler Konstantin cs. és kir. altábornagy, komáromi vár- és hidőparancsnok nyugalomba vonulásával a várparancsnokság ideiglenes ellátásával Tormássy Dezső ezredes bizott meg.

— Az ügyészség köréből. Ir. Gadó István kir. ügyész ujabban ismét oly megbízást kapott, aminek következtében bizonytalan időre elhagyja Nagybecskerekét. Távolléte alatt, miután dr. Czenger Nándor kir. ügyész betegsádbadságon van, Kalmar Szilveszter szegedi kir. ügyész fogja helyettesíteni, ki már meg is érkezett Nagybecskerekre.

— Hadnagyi kinevezés. A király legkegyelmesebben tartalékos hadnagyokká nevezte ki Sleby Vencel és Misota József zászlósokat.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Kedden, 1917. évi október hó 9-ikén két előadás: este fél 6 és fél 9 órakor, rendes helyárok mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel:

I K A R U S.

Dráma 4 felvonásban. A főszerepben; Lili Beck és Lars Hannsen.

Szerelmi mámor. Elsőrangú vigjáték 2 felvonásban. A főszerepben Teddy.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Kedden, okt. 9-én Szerdán, okt. 10-én
magyar filmszenzáció!

Mese az írógépről.

Szomaházy István regénye, 3 felvonásban
Főszereplők: Berkly Lily, Kürthy György és
dr. Janovics Jenő.

A DÉMON.

Dráma 3 felvonásban.

Főszereplők: Lotte Neumann és Mia May.

— Előadások: 5 és fél 9 órakor. —

— Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Helyárok. Mérsékelt: páholyülés 80 f. I hely
70 f. II hely 60 f. III hely 40 f.
Rendes: páholyülés 120 K. I. hely
120 K. II. hely 80 f. III. hely 50 f.

— **Katonai kitüntetés.** Öfelsége a koronás arany érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szalgáján a háboruban teljesített kitünő szolgálatai elismerésül doroztkai és felsőruttkai *Ruttkay-Matthussovits* Elemér tartalékos főhadnagynak.

— **A szeptember havi adófizetés.** *Majos* Károly miniszteri tanácsos pénzügyigazgató a vármegye adóügyeiről a közigazgatási bizottságnak a következőkben számolt be:

Állami egyenes adók címén: a) megállapított adótartozás volt: 10.902,786 K 33 fillér, b) erre befizetés történt: 6.615,327 K 22 f s így hátralékban maradt: 4.287,458 K 11 f, vagyis az összes tartozás 48 %-ka. A folyó évi szeptember havi befizetés (kisebb) 10.000 koronával, a január—szeptember havi befizetés pedig (kisebb) 187,968 K 96 fillérral, mint a múlt év hasonló időszakában teljesített befizetések voltak.

A hadi célokra megállapított jövedelmi adó címén: a) megállapított tartozás volt: 597.484 K 34 f, b) arra befizetés történt: 321.001 korona, hátralék: 576.483 K 34 f, vagyis az összes tartozásnak 47 %-ka.

Hadmentességi díjban: a) megállapított tartozás volt: 352.176 K 29 f, b) befizetés történt: 15.970 K 29 f, hátralék: 336.206 K 10 f, vagyis az összes tartozásnak 97 %-ka. A folyó évi szeptember havi befizetés (kisebb) 4.632 K 22 fillérral, a január—szeptember havi befizetés pedig (kisebb) 7.027 K 23 fillérral mint a múlt év hasonló időszakaiban teljesített befizetések voltak.

A pénzügyigazgatóság a lefolyt hóban fizetési halasztást 2 esetben adott és házádomentességet 1 esetben engedélyezett.

— **A mezőgazdaság állapota és a terméseredmények a vármegyében.** Dr. *Gregersen* Niels m. kir. gazdasági felügyelő a közigazgatási bizottság előtt beszámolt a mezőgazdaság helyzetéről és a vármegyei terméseredményekről. Jelentésében elmondja, hogy az időjárás tavasszal és nyáron általában száraz, meleg volt. Május hó első felében és június hó első napjaiban volt némi csapadék, nagyobb esők azonban csak június hó utolsó és július hó első napjaiban voltak. Ezen időn túl ismét tartós szárazság, szokatlanul nagy hőség volt. Elemi csapások a téli nedvesség által okozta belvízkárokon kívül nem voltak. A kedvezőtlen tavaszi időjárás dacára az őszi gabonafélékben közepes termés volt, buza és rozsból átlag 7 q, őszi árpából 8 q termés volt kat. holdankint. A tavaszi gabonafélék termése gyengébb volt, tavaszi árpából 6 q, zabból 6⁵ q termés volt. A tengeri a hónapokon át tartott szárazság dacára igen kedvezően fejlődött s még a késői vetések is beértek. A termés különösen a vármegye déli járásában a várakozást meghaladta, egyes gazdák 35—60 q-át is elérték, megyei átlagként azonban csak 10 q vehető fel kat. holdankint. A cukorrépatermés gyengének mutatkozik, aligha lesz több 100 q-nál holdankint, a répa minősége azonban jó. A burgonya, a kertivetemények, hüvelyesek, a dohány, kender és köles szintén megcsökkenték a szárazságot és gyenge termést adtak. A vármegye területén több ezer holdon termeltek cirokot, amely kitünő termést adott. A szálastakarmánytermés a tartós szárazság

következtében gyenge volt, az állatállomány megfelelő takarmányozása nehéz gondot okoz a gazdáknak. A legelők sem nyújtanak elegendő táplálékot s az állatállomány részben már most az istállótartásra szorult. Szőlő bőven termelt, egyéb gyümölcsfélékben azonban gyenge volt a termés.

A munkásviszonyok a körülményekhez mérten elég kedvezőek voltak. Az aratás, cséplés és egyéb gazdasági munkák akadálytalanul és kellő időben voltak végezhetőek. Ez főleg a vármegye nagyérdemű alispánjának, mint a munkabizottság elnöke intézkedéseinek köszönhető, melyek folytán minden munkánál kellő időben elegendő katonai munkásosztag és hadifogoly állt a gazdák rendelkezésére.

Kiemelendő az itthonmaradt férfiak, nők és gyermekek kiváló munkateljesítménye s erőfeszítése, amellyel a harcúterén küzdő férfiak helyett is a gazdasági munkákat elvégezni igyekeztek.

Az állatlétszám a vármegye területén a folyó évben örvendetes emelkedést mutat, valószínű azonban, hogy a takarmányhiány miatt kénytelenek lesznek a gazdák állatállományukat csökkenteni. A m. kir. földművelésügyi miniszter ur f. évi január hó 1-től 310.000 korona hitelt engedélyezett a m. kir. gazdasági felügyelőségnek tenyészapaállatok bevásárlására. A felügyelőség 180 darab tenyészbikát és 160 darab tenyészkanat osztott ki a községeknek kedvezményes áron. A községek 6000 korona készpénz, azonkívül egy évi kamatmentesség és biztosítási díjak fejében kb. 30.000 korona segélyben részesültek.

— **Közlelméleti rendeletek.** A hivatalos lap vasárnapi száma a közlelméleti miniszternek több rendeletét közli. Elrendeli a miniszter, hogy október hó 10-től kezdve belföldi forgalomban a leölt sertést, akár felére vágva, akár kisebb részekre darabolva, továbbá mindenemű sertésterméket a város vagy a község területén kívül eső helyre csupán a megállapított szállítási igazolvánnyal szabad szállítani. Ezt azt igazolványt az elsőfoku hatóságok saját hatáskörükben csak akkor állíthatják ki, ha a küldemény egész, illetve felsértésnél a két, illetve négy darabot, szalonnánál vagy zsírnál az ötven kilót, nyers vagy füstöltusnál ugyancsak az ötven kilót meg nem haladja. Minden más esetben az elsőfoku hatóságnak a közlelméleti minisztertől kell felhatalmazást kérnie a szállítási igazolvány kiállítására.

Egy másik rendelet a tehéntejből és juhtejből készült termékeknek igazolvány mellett való szállítását szabályozza. E termékeket október 10-től kezdve csak igazolvány mellett lehet szállítani, amelyet az elsőfoku hatóságok állíthatnak ki.

Egy harmadik rendelet kibővíti a zöldség- és gyümölcsforgalmi intéző-bizottság hatáskörét, amennyiben az almát, birsalmát, körtét, birskörtét, szőlőt, diót, mogyorót, kajszinbarackot, őszi barackot, cseresznyét, meggyet, valamint több konzervféléket a bizottság rendelkezése alá bocsátja. Ezek szállításához szintén igazolvány kell.

— **Betöltendő katonai alapítványok.** 1. Nagysitkei Kiss Árpád altábornagy tüzér-alapítványa hadirokkant tüzér tisztek (jelölték) és legénységi állománybeliek részére; ilyen hiányában ezen személyek özvegyei és árvái részére (cs. és kir., m. k., cs. kir. illetve mezei-, hegyei-, vár-, vagy műszaki tüzérségek részére). 2. Lembrecht Henrik Vilmos és Mária alapítványa nyugdíjalomány vagy tényleges nős, gyermekekkel bíró hibáján kívül szükségét szenvedő cs. és kir. tiszt — valláskülönbőség nélkül — részére. 3. A tescheni tartalék egészségügyi osztag altiszteinek alapítványa: az 1914—16. hadjáratban rokkantta vált, a tescheni hadkielkészítési körletből származó legénységi személyek részére. 4. Brach Róbert nyug. áll. hdgy alapítványa: a 24. sz. gyalogezred két megvakult vagy ezek nem létében két megrokkant tisztje, illetve két vagy három legénységi személy részére, ha a 24. sz. gy. ezredben ilyenek nincsenek, más ezredbeliek is pályázhatnak. 5. Sollberger Viktória alapítványa, valóban szegény a háboruban vagy egyébként szerencsétlenül járt morvaországi születésű katonák, őrmestertől lefelé ilyen személyek özvegyei és árvái részére. 6. Riedl Károly dr. törzsorvos — alapítványa — segélyre szoruló kat. orvos, illetve főorvos — özvegyei részére. 7. Euffner Ignátz építőmester alapítványa: bizonyos vidékről származó altisztek részére. 8. Schmidt Karolina alapítványa cs. és kir. tisztek árvalányai részére. — Érdeklődőknek felvilágosítást a hivatalos órák alatt a helybeli állomásparancsnokság ad.

KÖZGAZDASÁG

A Gazdasági Részvénytársaság megalakulása.

Tegnap délután 3 órakor tartotta a *Gazdasági r.-t.* alakuló közgyűlését a részvényesek nagy érdeklődése mellett. Az alakuló közgyűlésen megjelent dr. *Steuer* György torontálvármegye főispánja és *Leitner* Zsigmond a Magyar Takarékpénztárak központi jelzálogbankjának vezérigazgatója is, akiket az alapítók nevében és megbízásából *Mayer* Aurél a közgazdasági bank vezérigazgatója üdvözölt és javasolta, hogy az alakuló közgyűlés elnökévé *Leitner* Zsigmond megválasszassék. *Leitner* Zsigmond az összes részvényesek egyhangú helyeslésével elfoglalta az elnöki széket és az alakuló közgyűlést megnyitván, megállapította, hogy megjelent 52 részvényes, akik 1666 részvényt képviseltek. Miután megállapította azt is, hogy 3157 darab 500 K névértékű részvény jegyeztetett és hogy ezekre 739700 K már befizettetett, a közgyűlés egyhangú határozata alapján a *Gazdasági Részvénytársaságot* egymillió ötszázezer korona alaptőkével megalakulniak kijelentette.

A jegyzőkönyv vezetésére *Back* Imre a nagybecskereki takarékpénztár igazgatója és annak hitelesítésére *Edelemann* Ottó és *Mayer* Henrik részvényesek választottak meg.

A tárgysorozaton kitűzött tárgyakat a közgyűlés egyhangú határozattal elintézte. A részvénytársaság igazgatóságába kinevezettek: *Leitner* Zsigmond, dr. *Végh* Lajos, *Mayer* Aurél, *Back* Imre, *Hajduska* Jenő, *Hübsch* Bernst és *Lóza* Zsigmond. A felügyelő-bizottság elnökévé dr. *Wattay* Dezső, tagjaivá: *Demkó* István, *Dam* Aladár, *Engel* Sándor, *Schwarz* Lajos és *Herczegh* József választottak meg. A részvénytársaság jogtanácsosa dr. *Várady* Imre ügyvéd lett.

Miután dr. *Várady* Imre köszönetet mondott *Leitner* Zsigmond elnöknek, aki Nagybecskerek városának minden közhasznú gazdasági vállalkozását, fáradságot nem kímélve már hosszú évek óta nagy tudásával és befolyásával támogatja, üdvözölte az alispánt, két pénztintézetnek, u. m. a *Nagybecskereki Takarékpénztárnak* és a *Közgazdasági Banknak* két vezérigazgatóját: *Mayer* Aurél és *Back* Imrét, akik ezen új közhasznú vállalatot szerencsés kézzel életre hívták és azáltal, hogy annak vezetésében irányító szerepet vállaltak, biztosítékát látja annak, hogy az új vállalat a vármegye elsőrangú gazdasági tényezőjévé és jövedelmező üzletté fog válni.

Végül igen meleg hangon üdvözölte a közgyűlésen vendégként megjelent dr. *Steuer* György főispánt, aki a megjelenésével bizonyítékát adta annak, hogy a beiktatásakor adott nagyszabású munkaprogramját milyen komolyan fogja fel és minden alkalmat megragad, hogy azt megvalósíthassa. Az éjjezés lecsillapulása után a főispán nagyhatású beszéddel válaszolt. A gazdasági tevékenység — úgy mond — az ütőere a nemzetnek. Gyakorlati érzékkel kell annak szolgálatába szegődni. Ami erő benne van azt rendelkezésre bocsátja a közhasznú gazdasági tevékenység előmozdítására és eközben nem nézi, hogy kinek milyen a pártpolitikája, hanem egyedül az a mértékadó, hogy ki milyen hasznos munkával járul a város gazdasági fejtesztéséhez, mert neki egyik főcélja, hogy e gazdag vármegye e szegény városából virágzó gazdasági és kultur központot teremtsen. Ő keresi a közvetlen érintkezést, mert csak így lehet az erőket felkutatni és azokat a jó cél érdekében összegyűjteni. A maga részéről is hasznos munkálkodást kíván a részvénytársaságnak, amelyet ily értelemben támogatásban fog részesíteni. A főispánt e lelkes szavak után a részvényesek sokáig ünnepeltek.

Az alakuló közgyűlés befejeztével az igazgatóság is megalakult. Ügyvezető-igazgatók lettek: *Mayer* Aurél és *Back* Imre.

TŐZSDE

— Délutáni telefonjelentés. —

A mai magánforgalom szilárdabb alapiránnyal indult. A várható tőzsdei reformok egyáltalán nem befolyásolták a vételkedvet és a kurzusok még ma is csak emelkedő irányban váltakoztak. A nemzetközi papírok közül Osztrák Hitelt bécsi haszoneladásokra öt-tíz koronával alacsonyabban kínálták, de e veszteséget csakhamar behozták.

Az ipari papírok piaca ma is élénk. Tőkeemelési hírekre Lángot keresték.

Hajózási papírok piaca szilárd. Adria előnyben. Az Atlantica tőkeemelését befejezett ténynek tekintik.

A lényegesebb árfolyamok a következők:

Magyar Hitel 1328, Osztrák Hitel 978, Lezámitoló Bank —, Jelzálogbank 546, Magyar Bank 914, Fabank 1040, Fatármelő —, Forgalmi Bank —, Saigótarjáni 1355, Ingatlan Bank —, Hermes —, Ganz-gyár —, Rima-murányi —, Schlick 632, Nasici —, Államvasut —, Nesicé tannini —, Danica —, Láng gépgyár —, Közuti 915, Levante 1640, Terézia 545

Bécs. Budapesti megbízásokban élénk üzlet. Osztrák Hitel haszoneladásokra gyöngébb.

20409—1917. szám.

844—3.3

Ösztöndíj pályázat.

Torontálvármegye kezelése alatt álló „Damaszkin István”-féle alapítványi ösztöndíjakból üresedésbe jött, egy 700 (hétszáz) koronás tanulmányi ösztöndíjra pályázatot hirdetek.

Ezen ösztöndíjra oly torontálvármegyei illetőségű lakos tanulók pályázhatnak, kik az elemi iskola elvégzése után valamely alsóbbrendű kereskedelmi, ipari vagy gazdasági iskolába léptek vagy lépnek.

A Németi (Berekszónémeti) községi illetőségű pályázók elsősorban vétetnek figyelembe.

Az elnyert ösztöndíjat a kedvezményezett, ha kifogástalan magaviseletű és megfelelő szorgalmat, valamint előmenetelt tanusít a tanfolyam bevégeztéig és még ezután is egy évig élvezheti.

Az ösztöndíjas köteles előmenetelét minden év végével iskolai bizonyítvánnyal igazolni.

Az ösztöndíj az ösztöndíjas által látogatott iskola igazgatójának ellenjegyzésével ellátott nyugta alapján félévi utólagos részletekben fizetetik ki.

A pályázati kérvények f. évi október hó 31-ig hivatalomnál adandók be. A kérvényhez csatolni kell a születési anyakönyvi kivonatot, a községi illetőségi, illetőleg állandó tartózkodási bizonyítványt.

A legutolsó évi iskolai bizonyítványt és azon iskola igazgatójától nyert látogatási bizonyítványt, amely intézetnek tanulója a pályázó Nagybecskerek, 1917. évi szeptember 28-án.

Jankó, alispán.

1032—917. szám.

866—3.1

Pályázati hirdetmény.

Keresek segédjegyzőt vagy irnokot. A segédjegyző javadalmazása 1400 K törzsfizetés és a háborus pótlékok. Az irnok fizetése megállapodás szerint. Nők is pályázhatnak. Pályázók fizetési stb. igényeiket közöljék.

Nagyzezsény, 1917 október 5.

Trifunov, jegyző.

Hirdetmény.

Perjámos községben egy az adóügyekben teljesen jártas egyén — perfekt munkás — azonnal alkalmazást nyer.

Fizetése napi 8 korona. Megfelelése esetén kilátása van az üresedésben levő adóügyi irnoki állásra.

855—2.2

Községi előjáróság.

2144—917. szám.

867—1

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy községünk határában bitangásban talált 1 drb 15 évesnek látszó világosfej kanca, hátsó jobbcombján 647 bélyeggel; 1 drb 18 évesnek látszó világosfej jegy és bélyegtelen kanca; továbbá 1 drb 13 évesnek látszó sárga kanca, jobbszemére vak, homlokán keskeny hosszú félcisillag és végül egy régi festetlen bánati kocsi 2 lóra való régi borszerszámmal, amennyiben igazolt tulajdonosa 8 nap alatt nem jelentkezik, folyó október hó 16-án d. e. 9 órakor a község háza udvarán nyilvános árverésen a legtöbbet ígérő vevőnek azonnali készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Csernyén, 1917 október hó 5 én.

Az előjáróság.

Önkéntes árverés.

F. hó 11-én d. u. 3 órakor Alkotmány-utca 7. sz. alatt a következő ingóságok fognak a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatni:

2 igásló, 1 kocsi, lószerszám, eke és borona.

868.

Egy megbízható

859

raktárnok

kerestetik mielőbbi felvételre

Steinitzer Géza

szénirodájában Nagybecskereken.

Viszketegséget, sümört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti Barna zsír, Mindegyik eredeti posztes Dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely 1-60 K, nagy tégely 3 K, családi tégely 9 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető. Dr. FLESCHE „Korona” gyógyszerára Győr.

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Toll Mihály, Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruhák:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
Mecznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-utca.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mecznik R. Ösvégye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképés:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis M., Erzsébet-hidon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárnyűzet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Morné, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolva Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főter, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca

Tégelgyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatruhák:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.